

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)

της 16ης Φεβρουαρίου 2017*

«Προδικαστική παραπομπή — Άρθρο 267 ΣΛΕΕ — Δικαστικός γραμματέας — Έννοια του “εθνικού δικαστηρίου” — Δεσμευτικός χαρακτήρας της δικαιοδοσίας του αιτούντος οργάνου — Άσκηση δικαιοδοτικών καθηκόντων — Ανεξαρτησία — Αναρμοδιότητα του Δικαστηρίου»

Στην υπόθεση C-503/15,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε ο Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών, Ισπανία) με απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2015, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 23 Σεπτεμβρίου 2015, στο πλαίσιο της διαδικασίας

Ramón Margarit Panicello

κατά

Pilar Hernández Martínez,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Da Cruz Vilaça, πρόεδρο τμήματος, A. Tizzano (εισηγητή), αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, M. Berger, A. Borg Barthet και F. Biltgen, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: J. Kokott

γραμματέας: K. Malacek, διοικητικός υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ’ ακροατηρίου συζήτησεως της 13ης Ιουλίου 2016,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- ο R. Margarit Panicello, εκπροσωπούμενος από την L. Rodríguez Soria, abogada,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την M. J. García-Valdecasas Dorrego και τον A. Rubio González,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους J. Baquero Cruz και D. Roussanov,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις της κατά τη συνεδρίαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της έννοιας του «δικαστηρίου» κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), καθώς και της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29), και της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ 2005, L 149, σ. 22).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ του Ramón Margarit Panicello, δικηγόρου, και της Pilar Hernández Martínez, εντολέως του, όσον αφορά την οφειλόμενη δικηγορική αμοιβή για τις νομικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο δίκης αφορώσας την επιμέλεια τέκνων.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

Η οδηγία 93/13

- 3 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 93/13 ορίζει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη θεσπίζουν διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες οι καταχρηστικές ρήτρες σύμβασης μεταξύ επαγγελματία και καταναλωτή, τηρουμένων των σχετικών όρων της εθνικής νομοθεσίας, δεν δεσμεύουν τους καταναλωτές, ενώ η σύμβαση εξακολουθεί να δεσμεύει τους συμβαλλόμενους, εάν μπορεί να υπάρξει και χωρίς τις καταχρηστικές ρήτρες.»

- 4 Το άρθρο 7 της οδηγίας αυτής προβλέπει τα εξής:

«1. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, προς το συμφέρον των καταναλωτών, καθώς και των ανταγωνιζόμενων επαγγελματιών, να υπάρχουν τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα, προκειμένου να πάψει η χρησιμοποίηση των καταχρηστικών ρητρών στις συμβάσεις που συνάπτονται από έναν επαγγελματία με καταναλωτές.

2. Τα μέσα αυτά περιλαμβάνουν διατάξεις που δίνουν σε άτομα ή οργανισμούς που έχουν, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, ορισθεί ως έχοντες έννομο συμφέρον για την προστασία των καταναλωτών, τη δυνατότητα να προσφύγουν, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων ή διοικητικών οργάνων, τα οποία αποφαινόμενοι για το εάν συμβατικές ρήτρες, που έχουν συνταχθεί με σκοπό τη γενικευμένη χρήση, έχουν καταχρηστικό χαρακτήρα και εφαρμόζουν τα κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για να πάψει η χρησιμοποίηση των ρητρών αυτών.

[...]

Η οδηγία 2005/29

- 5 Το άρθρο 6, παράγραφος 1, της οδηγίας 2005/29 ορίζει τα εξής:

«Μια εμπορική πρακτική θεωρείται παραπλανητική όταν περιλαμβάνει εσφαλμένες πληροφορίες και είναι επομένως αναληθής ή, όταν, με οποιονδήποτε τρόπο, συμπεριλαμβανομένης της συνολικής παρουσίας της, εξαπατά ή ενδέχεται να εξαπατήσει τον μέσο καταναλωτή, ακόμα και εάν οι πληροφορίες είναι, αντικειμενικά, ορθές όσον αφορά ένα ή περισσότερα από τα στοιχεία τα οποία παρατίθενται κατωτέρω και, ούτως ή άλλως, τον οδηγεί ή ενδέχεται να τον οδηγήσει να λάβει απόφαση συναλλαγής την οποία, διαφορετικά, δεν θα ελάμβανε:

[...]

δ) η τιμή ή ο τρόπος υπολογισμού της ή η ύπαρξη ειδικής πλεονεκτικής τιμής·

[...]».

- 6 Το άρθρο 11, παράγραφος 1, της οδηγίας αυτής έχει ως εξής:

«Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να υπάρχουν κατάλληλα και αποτελεσματικά μέσα για την καταπολέμηση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών προκειμένου να διασφαλίσουν τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας προς το συμφέρον των καταναλωτών.

[...]»

- 7 Το άρθρο 12 της εν λόγω οδηγίας προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη αναθέτουν στα δικαστήρια ή σε διοικητικές αρχές εξουσίες, βάσει των οποίων, κατά την εκδίκαση των δικαστικών ή διοικητικών προσφυγών του άρθρου 11, δύνανται:

α) να ζητούν από τον εμπορευόμενο να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με την ακρίβεια των πραγματικών ισχυρισμών που αναφέρονται σε μια εμπορική πρακτική, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, επί τη βάση των δεδομένων της συγκεκριμένης υπόθεσης και λαμβάνοντας υπόψη τα έννομα συμφέροντα του εμπορευομένου και των λοιπών διαδίκων,

και

β) να θεωρούν ανακριβείς τους πραγματικούς ισχυρισμούς, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία που ζητούνται σύμφωνα με το στοιχείο α) δεν προσκομιστούν ή θεωρηθούν ανεπαρκή από το δικαστήριο ή τη διοικητική αρχή.»

Το ισπανικό δίκαιο

Ο LOPJ

- 8 Ο Ley Orgánica 6/1985 del Poder Judicial (οργανικός νόμος 6/1985 περί του οργανισμού των δικαστηρίων), της 1ης Ιουλίου 1985 (BOE αριθ. 157, της 2ας Ιουλίου 1985, σ. 20632), όπως τροποποιήθηκε με τον Ley Orgánica 19/2003 (οργανικός νόμος 19/2003), της 23ης Δεκεμβρίου 2003 (BOE αριθ. 309, της 26ης Δεκεμβρίου 2003, σ. 46025) (στο εξής: LOPJ), καθορίζει το νομικό καθεστώς και το περιεχόμενο των καθηκόντων του Secretario Judicial (δικαστικού γραμματέα), ο οποίος αποκαλείται «Letrado de la administración de la justicia» κατόπιν της εκδόσεως του Ley Orgánica 7/2015 (οργανικού νόμου 7/2015), της 21ης Ιουλίου 2015 (BOE αριθ. 174, της 22ας Ιουλίου 2015, σ. 61593).

- 9 Το άρθρο 440 του LOPJ προβλέπει ότι οι Secretarios Judiciales (δικαστικοί γραμματείς) «είναι δημόσιοι υπάλληλοι ενταγμένοι σε ένα ενιαίο ανώτατο νομικό σώμα στην υπηρεσία της απονομής της δικαιοσύνης σε εθνικό επίπεδο, οι οποίοι υπάγονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και ασκούν τα καθήκοντά τους ως δημόσιες αρχές [...]».
- 10 Το άρθρο 446, παράγραφος 1, του LOPJ, το οποίο ρυθμίζει το ζήτημα των λόγων αποχής από τα καθήκοντα και των λόγων εξαιρέσεως των δικαστικών γραμματέων, ορίζει ότι οι Secretarios Judiciales (δικαστικοί γραμματείς) «οφείλουν να απέχουν από τα καθήκοντά τους στις περιπτώσεις που προβλέπονται όσον αφορά τους δικαστές και μπορούν να εξαιρεθούν εάν, σε τέτοιες περιπτώσεις, δεν προβούν αυτοβούλως σε αποχή από τα καθήκοντά τους».
- 11 Το άρθρο 452, παράγραφος 1, του LOPJ ορίζει ότι οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στους Secretarios Judiciales (δικαστικούς γραμματείς) πρέπει να ασκούνται με τον εξής τρόπο:

«Οι Secretarios Judiciales ασκούν τα καθήκοντά τους τηρουμένων των αρχών της νομιμότητας και της αμεροληψίας σε κάθε περίπτωση, των αρχών της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους που σχετίζονται με την κατάρτιση δημόσιων εγγράφων, καθώς και των αρχών της ενότητας και της υπαγωγής σε ιεραρχικό έλεγχο κατά την άσκηση όλων των λοιπών καθηκόντων που ανατίθενται σ' αυτούς δυνάμει του παρόντος νόμου, των σχετικών δικονομικών διατάξεων καθώς και του οργανικού κανονισμού στο πεδίο εφαρμογής του οποίου αυτοί υπάγονται. Τα καθήκοντα των Secretarios Judiciales δεν μπορούν να αποτελέσουν το αντικείμενο μεταβιβάσεως ή εξουσιοδοτήσεως, με την επιφύλαξη του άρθρου 451, παράγραφος 3.»

- 12 Το άρθρο 465 του LOPJ προβλέπει τα εξής:

«Στην αρμοδιότητα των Secretarios de Gobierno εμπίπτουν τα εξής:

[...]

6. Η παροχή οδηγιών προς τους Secretarios Judiciales που υπάγονται στην αντίστοιχη εδαφική περιφέρειά τους [...].

[...]

8. Η έκδοση εγκυκλίων και η παροχή υπηρεσιακών οδηγιών προς τους Secretarios Judiciales που υπάγονται στην εδαφική περιφέρειά τους. Οι [Secretarios de Gobierno] δεν επιτρέπεται [...] να απευθύνουν ειδικές οδηγίες σχετικώς με συγκεκριμένες υποθέσεις τις οποίες έχει αναλάβει ένας Secretario Judicial ως αρμόδιος για την πιστοποίηση εγγράφων λειτουργός ή στο πλαίσιο ασκήσεως των αρμοδιοτήτων του για την οργάνωση και την κίνηση της διαδικασίας.»

- 13 Το άρθρο 467 του LOPJ έχει ως εξής:

«Υπό την άμεση εποπτεία του Secretario de Gobierno, ο Secretario Coordinador [...]:

1. Απευθύνει οδηγίες στους Secretarios Judiciales που υπάγονται στην εδαφική περιφέρειά του για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών που τους έχουν ανατεθεί.
2. Εξακριβώνει αν έχουν εκτελεσθεί ορθώς οι εγκύκλιοι και οι οδηγίες που έχουν δοθεί από τον Secretario de Gobierno στην εποπτεία του οποίου υπάγεται.»

Το βασιλικό διάταγμα 1608/2005

14 Το Real Decreto 1608/2005 por el que se aprueba el Reglamento Orgánico del Cuerpo de Secretarios Judiciales (βασιλικό διάταγμα 1608/2005 για την έγκριση του οργανικού κανονισμού που αφορά το σώμα των Secretarios Judiciales), της 30ής Δεκεμβρίου 2005 (BOE αριθ. 17, της 20ής Ιανουαρίου 2006, σ. 2527), ρυθμίζει επίσης το νομικό καθεστώς των Secretarios Judiciales (δικαστικών γραμματέων).

15 Το άρθρο 3, παράγραφοι 2 και 3, του ως άνω βασιλικού διατάγματος ορίζει τα εξής:

«2) [Οι Secretarios Judiciales] τηρούν τις αρχές της αυτονομίας και της ανεξαρτησίας κατά την άσκηση των καθηκόντων τους που εμπεριέχουν άσκηση δημόσιας εξουσίας.

3) Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους σχετικά με τη διεύθυνση [...] της γραμματείας δικαστηρίου και του συνόλου των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί με τον οργανικό νόμο περί του οργανισμού των δικαστηρίων και με τον παρόντα οργανικό κανονισμό, εξαιρουμένων των καθηκόντων για τα οποία γίνεται λόγος στο προηγούμενο σημείο, [οι Secretarios Judiciales] ενεργούν τηρουμένων των αρχών της ενότητας και της υπαγωγής σε ιεραρχικό έλεγχο [...]».

16 Το άρθρο 16 του εν λόγω βασιλικού διατάγματος ορίζει τα εξής:

«Οι Secretarios de Gobierno έχουν τις ακόλουθες αρμοδιότητες σε σχέση με τον συγκεκριμένο τομέα της δραστηριότητάς τους:

[...]

g) Απευθύνουν οδηγίες προς τους Secretarios Judiciales που υπάγονται στην αντίστοιχη εδαφική περιφέρειά τους [...]

h) Εκδίδουν εγκυκλίους και απευθύνουν υπηρεσιακές οδηγίες προς τους Secretarios Judiciales που υπάγονται στην εδαφική περιφέρειά τους [...]. Οι [Secretarios de Gobierno] δεν επιτρέπεται [...] να απευθύνουν ειδικές οδηγίες σχετικά με συγκεκριμένες υποθέσεις τις οποίες έχει αναλάβει ένας Secretario Judicial ως αρμόδιος για την πιστοποίηση εγγράφων λειτουργός ή στο πλαίσιο ασκήσεως των αρμοδιοτήτων του για την οργάνωση και την κίνηση της διαδικασίας.

[...]»

Ο LEC

17 Η διαδικασία για την καταβολή των αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων ρυθμίζεται στον Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil (νόμος 1/2000 σχετικά με τον κώδικα πολιτικής δικονομίας), της 7ης Ιανουαρίου 2000 (BOE αριθ. 7, της 8ης Ιανουαρίου 2000, σ. 575, στο εξής: LEC). Κατόπιν της μεταρρυθμίσεως την οποία εισήγαγε ο Ley 13/2009 de reforma de la legislación procesal para la implantación de la nueva Oficina judicial (νόμος 13/2009 σχετικά με τη μεταρρύθμιση της δικονομικής νομοθεσίας με σκοπό τη σύσταση της νέας γραμματείας), της 3ης Νοεμβρίου 2009 (BOE αριθ. 266, της 4ης Νοεμβρίου 2009, σ. 92103), που άρχισε να ισχύει στις 4 Μαΐου 2010, η αποκλειστική αρμοδιότητα για τη διεξαγωγή μιας τέτοιας διαδικασίας ανατέθηκε στον Secretario Judicial (δικαστικό γραμματέα).

- 18 Ειδικότερα, το άρθρο 34 του LEC, που αφορά το «σημείωμα αμοιβών του δικαστικού πληρεξουσίου», προβλέπει, στις παραγράφους 1 και 2, τα εξής:

«1. Στην περίπτωση κατά την οποία ο δικαστικός πληρεξούσιος έχει αξίωση έναντι του υπερήμερου εντολέα του όπως ο τελευταίος του καταβάλει τα ποσά για τις αμοιβές και τις δαπάνες στις οποίες προέβη για την υπόθεση, μπορεί να καταθέσει ενώπιον του Secretario Judicial του τόπου κατοικίας του λεπτομερές και αιτιολογημένο σημείωμα, δηλώνοντας ότι τα ποσά που αναγράφονται σε αυτό και τα οποία αξιώνει του οφείλονται και δεν του έχουν καταβληθεί [...].

2. Αφού κατατεθεί το σημείωμα, ο Secretario Judicial καλεί τον εντολέα να καταβάλει το εν λόγω ποσό, πλέον των εξόδων εισπράξεως, ή να ασκήσει ανακοπή κατά του σημειώματος, εντός προθεσμίας δέκα ημερών, επ' απειλή αναγκαστικής εισπράξεως εάν δεν καταβάλει το ποσό ή δεν ασκήσει ανακοπή.

Εάν, εντός της προθεσμίας αυτής, ο εντολέας ασκήσει ανακοπή, ο Secretario Judicial εξετάζει το σημείωμα και τα έγγραφα της διαδικασίας, καθώς και τα κατατεθέντα έγγραφα και εκδίδει, εντός προθεσμίας δέκα ημερών, διαταγή που καθορίζει το ποσό που πρέπει να καταβληθεί στον δικαστικό πληρεξούσιο, επ' απειλή αναγκαστικής εισπράξεως εάν η καταβολή δεν πραγματοποιηθεί εντός πέντε ημερών από την επίδοσή της.

Η διαταγή στην οποία αναφέρεται το προηγούμενο εδάφιο δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο, ωστόσο δεν προδικάζει, ούτε εν μέρει, την απόφαση που μπορεί να εκδοθεί σε μεταγενέστερη τακτική διαδικασία.»

- 19 Το άρθρο 35 του LEC, που επιγράφεται «Αμοιβή του δικηγόρου», ορίζει τα εξής:

«1. Οι δικηγόροι μπορούν να αξιώσουν από αυτόν τον οποίο εκπροσωπούν την καταβολή της οφειλόμενης για την υπόθεση αμοιβής, καταθέτοντας λεπτομερές σημείωμα και δηλώνοντας εγγράφως ότι η αμοιβή αυτή τους οφείλεται και δεν τους έχει καταβληθεί.

2. Αφού υποβληθεί το αίτημα αυτό, ο Secretario Judicial καλεί τον οφειλέτη να καταβάλει το εν λόγω ποσό, πλέον των εξόδων εισπράξεως, ή να ασκήσει ανακοπή κατά του σημειώματος, εντός προθεσμίας δέκα ημερών, επ' απειλή αναγκαστικής εισπράξεως εάν δεν καταβάλει το ποσό ή δεν ασκήσει ανακοπή.

Εάν, εντός της εν λόγω προθεσμίας, ασκηθεί ανακοπή κατά της δικηγορικής αμοιβής ως μη οφειλόμενης, εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 34, παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο.

Εάν ασκηθεί ανακοπή κατά της δικηγορικής αμοιβής ως υπερβολικά υψηλής, τότε αυτή καθορίζεται κατ' αρχήν σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 241 επ., εκτός εάν ο δικηγόρος αποδείξει την ύπαρξη προηγούμενου γραπτού προϋπολογισμού που έχει γίνει αποδεκτός από τον ανακόπτοντα, και κατόπιν τούτου εκδίδεται διαταγή που καθορίζει το οφειλόμενο ποσό, επ' απειλή αναγκαστικής εισπράξεως εάν το ποσό δεν καταβληθεί εντός των επόμενων πέντε ημερών από την επίδοσή της.

Η εν λόγω διαταγή δεν υπόκειται σε ένδικο μέσο, ωστόσο δεν προδικάζει, ούτε εν μέρει, την απόφαση που μπορεί να εκδοθεί σε μεταγενέστερη τακτική διαδικασία.

3. Εάν ο οφειλέτης της αμοιβής δεν ασκήσει ανακοπή εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, διατάσσεται εκτέλεση για το ποσό το οποίο αναγράφεται στο σημείωμα, πλέον των εξόδων εισπράξεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 20 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η P. Hernández Martínez αποτάθηκε στον δικηγόρο R. Margarit Panicello για την εκπροσώπησή της στο πλαίσιο δίκης αφορώσας την επιμέλεια των τέκνων της, της οποίας η εκδίκαση εκκρεμούσε από το 2013 ενώπιον του Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών, Ισπανία).
- 21 Στις 27 Ιουλίου 2015, ο R. Margarit Panicello υπέβαλε, ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, αίτηση διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβής δικηγόρου, ανερχόμενης στο ποσό των 1 095,90 ευρώ, η οποία στρεφόταν κατά της P. Hernández Martínez.
- 22 Ο Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών), ο οποίος είναι αρμόδιος να αποφανθεί επί της ως άνω αιτήσεως δυνάμει του άρθρου 35 του LEC, μολονότι επισημαίνει ότι δεν προκύπτει ότι ο R. Margarit Panicello είχε ενημερώσει, πριν από την ανάληψη της υποθέσεως, την P. Hernández Martínez για το κατά προσέγγιση κόστος των υπηρεσιών του, διαπιστώνει, παρά ταύτα, ότι η εφαρμοστέα διαδικασία, αφενός, δεν του παρέχει τη δυνατότητα να ελέγξει αυτεπαγγέλτως αν υφίστανται τυχόν καταχρηστικές ρήτρες στη συναφθείσα μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του σύμβαση ή τυχόν αθέμιτες εμπορικές πρακτικές εκ μέρους του επαγγελματία αυτού όσον αφορά την εκ των προτέρων ενημέρωση σχετικά με το κατ' εκτίμηση κόστος των υπηρεσιών του και, αφετέρου, περιορίζει τη δυνατότητα του καθού πελάτη να προσκομίζει άλλα αποδεικτικά στοιχεία, πλην της έγγραφης αποδείξεως ή της πραγματογνωμοσύνης, προκειμένου να αμφισβητήσει το ζητηθέν ποσό.
- 23 Ως εκ τούτου, ο Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών) διερωτάται ως προς το εάν η εν λόγω διαδικασία είναι συμβατή με τις οδηγίες 93/13 και 2005/29. Ο ως άνω δικαστικός γραμματέας εκφράζει επίσης αμφιβολίες ως προς το εάν η εν λόγω διαδικασία είναι σύμφωνη με το άρθρο 47 του Χάρτη, στο μέτρο που η διαταγή την οποία αυτός εκδίδει και με την οποία περατώνεται η διαδικασία για την καταβολή αμοιβής δικηγόρου, εφόσον ο οφειλέτης δεν καταβάλλει εκουσίως το ζητηθέν ποσό και ασκεί ανακοπή, δεν υπόκειται σε ένδικη προσφυγή, αλλά παρέχει στον δικηγόρο τη δυνατότητα να ζητήσει άμεσα την αναγκαστική είσπραξη του καθορισθέντος ποσού.
- 24 Στο πλαίσιο αυτό, προκειμένου να εξακριβώσει αν έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο, ο Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών) διερωτάται επίσης, προκαταρκτικώς, ως προς το ζήτημα αν μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι, κατά το εσωτερικό δίκαιο, όπως προκύπτει από το άρθρο 440 του LOPJ, έχει την ιδιότητα απλού δημοσίου υπαλλήλου ο οποίος υπηρετεί στον τομέα απονομής της δικαιοσύνης και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης και δεδομένου ότι οι διαδικασίες στο πλαίσιο των οποίων ασκεί τα καθήκοντά του έχουν χαρακτηριστεί ως διοικητικές, και όχι ως δικαιοδοτικές, από το Tribunal de Conflictos de Jurisdicción (δικαστήριο άρσεως των συγκρούσεων δικαιοδοσίας, Ισπανία) με την απόφαση 4/2011 της 28ης Σεπτεμβρίου 2011, όσον αφορά τη διαδικασία για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων, καθώς και από το Tribunal Constitucional (Συνταγματικό Δικαστήριο, Ισπανία) με τη διάταξη 163/2013, της 9ης Σεπτεμβρίου 2013, και με την απόφαση 58/2016, της 17ης Μαρτίου 2016, οι οποίες αφορούν τον Ley 29/1998 reguladora de la Jurisdicción Contencioso-administrativa (νόμος 29/1998 περί διοικητικής δικαιοσύνης), της 13ης Ιουλίου 1998 (BOE αριθ. 167, της 14ης Ιουλίου 1998, σ. 23516).

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών) αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Αντίκεινται τα άρθρα 34, 35 και 207, παράγραφοι 2 έως 4, του [LEC], που διέπει τη διαδικασία για την καταβολή των αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθόσον αποκλείουν τη δυνατότητα δικαστικού ελέγχου;

Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, είναι ο Secretario Judicial [(δικαστικός γραμματέας)], στο πλαίσιο της διαδικασίας των άρθρων 34 και 35 του [LEC], «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ;

2) Αντίκεινται τα άρθρα 34 και 35 του [LEC] στα άρθρα 6, παράγραφος 1, και 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 93/13 και στα άρθρα 6, παράγραφος 1, στοιχείο δ', 11 και 12 της οδηγίας 2005/29, καθόσον αποκλείουν τον αυτεπάγγελτο έλεγχο τυχόν καταχρηστικών ρητρών ή αθέμιτων εμπορικών πρακτικών που περιέχουν οι συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ δικηγόρων και φυσικών προσώπων, τα οποία δρουν για σκοπούς μη εντασσόμενους στο πλαίσιο της επαγγελματικής τους δραστηριότητας;

3) Αντίκεινται τα άρθρα 34 και 35 του [LEC] στο άρθρο 6, παράγραφος 1, και στο άρθρο 7, παράγραφος 2, καθώς και στο σημείο 1, στοιχείο π', [του παραρτήματος] της [οδηγίας, 93/13], καθόσον αποκλείουν, για τους σκοπούς της επιλύσεως της διαφοράς, τη διεξαγωγή αποδείξεων στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας για την καταβολή των αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

26 Προκαταρκτικώς, πρέπει να εξετασθεί, όπως ερωτάται στο πλαίσιο του πρώτου ερωτήματος, αν ο Secretario Judicial (δικαστικός γραμματέας) συνιστά «δικαστήριο» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ και αν, κατά συνέπεια, έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο.

27 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο, προκειμένου να κρίνει αν το αιτούν όργανο έχει την ιδιότητα του «δικαστηρίου» κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ζήτημα που άπτεται αποκλειστικά του δικαίου της Ένωσης, λαμβάνει υπόψη σειρά στοιχείων, όπως είναι η ίδρυση του οργάνου αυτού με νόμο, ο μόνιμος χαρακτήρας του, ο δεσμευτικός χαρακτήρας της δικαιοδοσίας του, ο κατ' αντιμωλίαν χαρακτήρας της ενώπιόν του διαδικασίας, η εκ μέρους του οργάνου αυτού εφαρμογή κανόνων δικαίου, καθώς και η ανεξαρτησία του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2014, *Torresi*, C-58/13 και C-59/13, EU:C:2014:2088, σκέψη 17, καθώς και της 6ης Οκτωβρίου 2015, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, σκέψη 17).

28 Επιπλέον, για να διαπιστωθεί αν ένα εθνικό όργανο, στο οποίο ο νόμος αναθέτει καθήκοντα διαφορετικής φύσεως, πρέπει να χαρακτηριστεί ως «δικαστήριο», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, απαιτείται να εξετασθεί η συγκεκριμένη φύση των καθηκόντων, δικαιοδοτικών ή διοικητικών, που αυτό ασκεί στο ειδικό νομοθετικό πλαίσιο εντός του οποίου καλείται να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο, προκειμένου να διακριβωθεί αν μια διαφορά εκκρεμεί ενώπιον ενός τέτοιου οργάνου και αν το τελευταίο αυτό όργανο καλείται να αποφανθεί στο πλαίσιο διαδικασίας που πρόκειται να καταλήξει στην έκδοση αποφάσεως δικαιοδοτικού χαρακτήρα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 17ης Ιουλίου 2014, *Torresi*, C-58/13 και C-59/13, EU:C:2014:2088, σκέψη 19 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 29 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, από τον φάκελο που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι ο *Secretario Judicial* (δικαστικός γραμματέας) είναι, δυνάμει του άρθρου 440 του LOPJ, δημόσιος υπάλληλος ενταγμένος σε ένα ενιαίο ανώτατο νομικό σώμα στην υπηρεσία της απονομής της δικαιοσύνης σε εθνικό επίπεδο, ο οποίος υπάγεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.
- 30 Από της ενάρξεως ισχύος της μεταρρυθμίσεως την οποία εισήγαγε ο νόμος 13/2009, ο Ισπανός νομοθέτης ανέθεσε στον *Secretario Judicial* (δικαστικό γραμματέα) την αποκλειστική αρμοδιότητα να αποφαινεται επί των αιτήσεων διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, τις οποίες διέπουν τα άρθρα 34 και 35 του LEC και οι οποίες αποσκοπούν στο να εξασφαλισθεί στους δικαστικούς πληρεξουσίου και στους δικηγόρους η ταχεία αναγνώριση του απαιτητού ορισμένων ειδικών αμοιβών και η χορήγηση εκτελεστού τίτλου που παρέχει τη δυνατότητα άμεσης εισπράξεως των εν λόγω αμοιβών, εφόσον οι δικαστικοί πληρεξούσιοι και οι δικηγόροι προσκομίσουν έγγραφα βάσει των οποίων αποδεικνύεται κατά προφανή τρόπο η βασιμότητα και το ύψος των μη καταβληθεισών αμοιβών.
- 31 Εν προκειμένω, όσον αφορά, κατ' αρχάς, τον «δεσμευτικό» χαρακτήρα της δικαιοδοσίας του αιτούντος οργάνου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ένας τέτοιος χαρακτήρας ελλείπει, καθότι η αρμοδιότητα του *Secretario Judicial* (δικαστικού γραμματέα) να αποφαινεται επί της αιτήσεως διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, δυνάμει των άρθρων 34 και 35 του LEC, έχει αμιγώς παρεμπόμποντα και προαιρετικό χαρακτήρα. Πράγματι, ένας δικαστικός πληρεξούσιος ή ένας δικηγόρος δύναται να υποβάλει την εν λόγω αίτηση μόνον προκειμένου να αξιώσει αμοιβές σχετικές με μια κύρια δικαστική διαδικασία που έχει ήδη ολοκληρωθεί και στο πλαίσιο της οποίας αυτός εργάστηκε για λογαριασμό του πελάτη του. Επιπλέον, ένας δικαστικός πληρεξούσιος ή ένας δικηγόρος, προκειμένου να εισπράξει τέτοιες αμοιβές, δεν έχει καμία υποχρέωση, ούτε κατά νόμον ούτε εν τοις πράγμασι, να υποβάλει τέτοια αίτηση, και μπορεί, αντιθέτως, να επιλέξει ελεύθερα μεταξύ της υποβολής τέτοιας αιτήσεως και της ασκήσεως αναγνωριστικής αγωγής ή της υποβολής αιτήσεως εκδόσεως διαταγής πληρωμής.
- 32 Βεβαίως, το Δικαστήριο έχει αποφανθεί, σε ορισμένες περιπτώσεις, επί προδικαστικών ερωτημάτων που του είχαν υποβληθεί από αιτούντα όργανα των οποίων η αρμοδιότητα, ενώ είχε προαιρετικό χαρακτήρα, δεν εξηρτάτο, παρά ταύτα, από τη συμφωνία των διαδίκων και των οποίων οι αποφάσεις ήταν δεσμευτικές γι' αυτούς, όπως ακριβώς συμβαίνει στην περίπτωση του *Secretario Judicial* (δικαστικού γραμματέα) στο πλαίσιο των αιτήσεων διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων (βλ. διάταξη της 13ης Φεβρουαρίου 2014, *Merck Canada*, C-555/13, EU:C:2014:92, σκέψη 18 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία· αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 2014, *Ascendi Beiras Litoral e Alta, Auto Estradas das Beiras Litoral e Alta*, C-377/13, EU:C:2014:1754, σκέψη 28, καθώς και της 6ης Οκτωβρίου 2015, *Consorti Sanitari del Maresme*, C-203/14, EU:C:2015:664, σκέψη 23).
- 33 Εντούτοις, δεν αμφισβητείται ότι τα ως άνω αιτούντα όργανα, τα οποία το Δικαστήριο χαρακτήρισε ως «δικαστήρια», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, ασκούσαν τα καθήκοντά τους, συμφώνως προς την απαίτηση που παρατίθεται στη σκέψη 28 της παρούσας αποφάσεως, στο πλαίσιο διαδικασιών που είχαν αμιγώς δικαιοδοτικό χαρακτήρα.
- 34 Τούτο δεν ισχύει, όμως, όσον αφορά την εν προκειμένω επίμαχη αίτηση διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, στο μέτρο που, δυνάμει του άρθρου 34, παράγραφος 2, και του άρθρου 35, παράγραφος 2, του LEC, η εν λόγω αίτηση βρίσκεται στις παρυφές του εθνικού δικαιοδοτικού συστήματος. Πράγματι, αφενός, η υποβολή της εν λόγω αιτήσεως δεν παρεμποδίζει, λόγω εκκρεμοδικίας, το να επιληφθεί αυτοτελώς της διαφοράς ένα τακτικό δικαστήριο στο πλαίσιο ασκήσεως αναγνωριστικής αγωγής ή αιτήσεως εκδόσεως διαταγής πληρωμής και δεν αποτελεί λόγο απαραδέκτου των ισχυρισμών που μπορούν να προβληθούν εκ παραλλήλου ή διαδοχικώς ενώπιον ενός τέτοιου δικαστηρίου, και, αφετέρου, η διαταγή με την οποία περατώνεται η διαδικασία σχετικά με μια τέτοια αίτηση προσιδιάζει σε απόφαση διοικητικού χαρακτήρα, καθόσον, ενώ είναι οριστική και άμεσα εκτελεστή χωρίς να είναι δεκτική ένδικης

- προσφυγής, δεν έχει τα χαρακτηριστικά δικαστικής απόφασης, ιδίως δεν μπορεί να περιβληθεί ισχύ δεδικασμένου (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2012, Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, C-363/11, EU:C:2012:825, σκέψεις 27 και 28).
- 35 Από τις ανωτέρω σκέψεις απορρέει ότι, όπως τόνισε το αιτούν όργανο με το τρίτο ερώτημά του και όπως διαπίστωσε το Tribunal Constitucional (Συνταγματικό Δικαστήριο) με την απόφασή του 58/2016, της 17ης Μαρτίου 2016, μια αίτηση διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, όπως είναι η επίμαχη στην κύρια δίκη, εντάσσεται σε διαδικασία διοικητικού χαρακτήρα, στο πλαίσιο της οποίας δεν είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι ο Secretario Judicial ασκεί δικαιοδοτικά καθήκοντα.
- 36 Εξάλλου, στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η επισήμανση ότι ο Secretario Judicial (δικαστικός γραμματέας) δεν ανταποκρίνεται ούτε στο κριτήριο της ανεξαρτησίας, του οποίου έγινε μνεία στη σκέψη 27 της παρούσας απόφασης.
- 37 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η απαίτηση της ανεξαρτησίας του αιτούντος οργάνου εμπεριέχει δύο πτυχές. Η πρώτη πτυχή, εξωτερικής φύσεως, προϋποθέτει ότι το εν λόγω όργανο ασκεί τα καθήκοντά του εντελώς αυτόνομα, χωρίς να υπόκειται σε οποιαδήποτε ιεραρχική σχέση ή σχέση υπαγωγής έναντι οποιουδήποτε και χωρίς να λαμβάνει εντολές ή οδηγίες οποιασδήποτε προελεύσεως (βλ. αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2014, Torresi, C-58/13 και C-59/13, EU:C:2014:2088, σκέψη 22, καθώς και της 6ης Οκτωβρίου 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, σκέψη 19), οπότε προστατεύεται από εξωτερικές παρεμβάσεις ή πιέσεις που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ανεξάρτητη κρίση των μελών του όσον αφορά τις διαφορές που υπόκεινται στην κρίση τους (βλ. αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, σκέψη 51· της 9ης Οκτωβρίου 2014, TDC, C-222/13, EU:C:2014:2265, σκέψη 30, καθώς και της 6ης Οκτωβρίου 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, σκέψη 19).
- 38 Η δεύτερη πτυχή, εσωτερικής φύσεως, είναι παρεμφερής προς την έννοια της αμεροληψίας και συναρτάται προς την τήρηση ίσων αποστάσεων ως προς τους διαδίκους και τα αντιμαχόμενα συμφέροντά τους σε σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς. Η πτυχή αυτή επιτάσσει την τήρηση αντικειμενικότητας και την απουσία κάθε συμφέροντος από τη λύση της διαφοράς πέραν της αυστηρής εφαρμογής του κανόνα δικαίου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, σκέψη 52· της 9ης Οκτωβρίου 2014, TDC, C-222/13, EU:C:2014:2265, σκέψη 31, και της 6ης Οκτωβρίου 2015, Consorci Sanitari del Maresme, C-203/14, EU:C:2015:664, σκέψη 20).
- 39 Εν προκειμένω, είναι βεβαίως αληθές ότι όταν ο Secretario Judicial (δικαστικός γραμματέας) προβαίνει στην εξέταση των αιτήσεων διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων πληροί την απαίτηση της ανεξαρτησίας, εξεταζόμενη από την άποψη της εσωτερικής φύσεως πτυχής της, καθόσον εκπληρώνει τα καθήκοντά του με κάθε αντικειμενικότητα και αμεροληψία όσον αφορά τους διαδίκους και τα αντιμαχόμενα συμφέροντά τους σε σχέση με την εν λόγω διαφορά.
- 40 Ωστόσο, δεν αμφισβητείται επίσης ότι, κατά την εκ μέρους του διεξαγωγή της εν λόγω εξετάσεως, ο Secretario Judicial (δικαστικός γραμματέας) δεν πληροί την ως άνω απαίτηση εξεταζόμενη από την άποψη της εξωτερικής φύσεως πτυχής της, που επιτάσσει την απουσία ιεραρχικής σχέσεως ή σχέσεως υπαγωγής έναντι οποιασδήποτε οντότητας θα μπορούσε να του δώσει εντολές ή οδηγίες.
- 41 Πράγματι, όπως επισήμανε η Ισπανική Κυβέρνηση με τις γραπτές και τις προφορικές παρατηρήσεις της, από το άρθρο 452, παράγραφος 1, το άρθρο 465, παράγραφοι 6 και 8, και το άρθρο 467 του LOPJ, καθώς και από το άρθρο 3 και το άρθρο 16, στοιχείο h), του βασιλικού διατάγματος 1608/2005 απορρέει ότι, κατά την άσκηση του συνόλου των καθηκόντων του, ο Secretario Judicial λαμβάνει και οφείλει να τηρεί οδηγίες εκ μέρους του ιεραρχικώς προϊσταμένου του, πλην της περιπτώσεως κατά την οποία ασκεί τις αρμοδιότητες που σχετίζονται με την κατάρτιση δημόσιων εγγράφων, δηλαδή

κατά την εκ μέρους του επικύρωση των διαδικαστικών εγγράφων και στοιχείων καθώς και κατά την εκ μέρους του βεβαίωση γεγονότων που παράγουν δικονομικά αποτελέσματα, ή πλην της περιπτώσεως κατά την οποία εκδίδει πράξεις σχετικά με την οργάνωση και τη διεξαγωγή της δίκης. Συγκεκριμένα, από τον φάκελο που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτει ότι, κατά το παρόν στάδιο εξελίξεως της ισπανικής νομοθεσίας, ο *Secretario Judicial* (δικαστικός γραμματέας) καλείται να αποφανθεί επί της επίμαχης στην κύρια δίκη αιτήσεως διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων τηρώντας τις αρχές της ενότητας και της υπαγωγής σε ιεραρχικό έλεγχο.

- 42 Από όλες τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι, στο πλαίσιο της επίμαχης στην κύρια δίκη αιτήσεως διεξαγωγής διαδικασίας για την καταβολή αμοιβών δικηγόρων και δικαστικών πληρεξουσίων, ο *Secretario Judicial* (δικαστικός γραμματέας) δεν συνιστά «δικαστήριο», κατά την έννοια του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, τούτο δε χωρίς να συντρέχει λόγος να εξετασθεί αν το όργανο αυτό πληροί τα λοιπά κριτήρια, τα οποία απαριθμούνται στη σκέψη 27 της παρούσας αποφάσεως και τα οποία παρέχουν τη δυνατότητα να εκτιμηθεί αν το αιτούν όργανο έχει τέτοιο χαρακτήρα. Κατά συνέπεια, ο *Secretario Judicial* (δικαστικός γραμματέας) δεν έχει δικαίωμα να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως στο Δικαστήριο. Επομένως, η ενδεχόμενη υποβολή μιας τέτοιας αιτήσεως στο Δικαστήριο επαφίεται στην κρίση του δικαστή που επιλαμβάνεται κατά το στάδιο εκτελέσεως, ο οποίος είναι αρμόδιος να διατάξει την αναγκαστική είσπραξη του οφειλόμενου ποσού και ο οποίος οφείλει να εξετάσει, εν ανάγκη αυτεπαγγέλτως, τον τυχόν καταχρηστικό χαρακτήρα μιας συμβατικής ρήτρας που περιέχεται σε σύμβαση συναφθείσα μεταξύ ενός δικαστικού πληρεξουσίου ή ενός δικηγόρου και του πελάτη του (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 2015, *ERSTE Bank Hungary*, C-32/14, EU:C:2015:637, σκέψη 59, και της 18ης Φεβρουαρίου 2016, *Finanmadrid EFC*, C-49/14, EU:C:2016:98, σκέψη 55).
- 43 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να αποφανθεί επί της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως που υπέβαλε ο *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών).

Επί των δικαστικών εξόδων

- 44 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους μετέχοντες στην κύρια διαδικασία τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος οργάνου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πέμπτο τμήμα) αποφαινεται:

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αναρμόδιο να δώσει απάντηση στα ερωτήματα που υπέβαλε ο *Secretario Judicial del Juzgado de Violencia sobre la Mujer Único de Terrassa* (δικαστικός γραμματέας του δικαστηρίου της Terrassa που είναι αρμόδιο για υποθέσεις βίας κατά των γυναικών, Ισπανία).

(υπογραφές)